Hvor er de faglige ambitioner i arbejdet med EPX'en?

Nanna Bendixen
Bestyrelsesmedlem fra E-sektionen og underviser på HHX IBC Fredericia/Middelfart

Hvad er det gymnasiale fundament?

Mens den nye undervisningsminister, Magnus Heunicke, har haft travlt med en "strakspakke" på AI-området, som "den snakkende sektor" længe har efterspurgt, synes den politiske debat om den nye EPX-uddannelse at være forstummet. Den lokale positioneringskamp for at sikre sig relevante uddannelsesudbud i landets byer synes at køre for fulde drøn, men siden ekspertgruppen i december sidste år løftede slørede for deres anbefalinger for opbygningen af den nye EPX, har der ikke været megen politisk fokus på at træffe beslutninger om det faglige indhold, der skal danne grundlaget for det nyeste skud på stammen af gymnasiale uddannelser.

På mange måder er den nye EPX inspireret af nogle af de samme tanker, som man har samlet EUX'en ud fra. Tanken om at forene de erhvervsrettede uddannelser med de gymnasiale. EPX-ekspertgruppen har anbefalet, at EPX-eleverne alle starter på et toårigt spor med en række "stammefag" herunder dansk på B-niveau. De elever, der alligevel ønsker adgang til universitetsuddannelser, kan så tilvælge et tredje år, hvor de bl.a. hæver dansk til A-niveau. For mig at se er der en del udfordringer ved denne konstruktion, som særligt udfordrer kontinuitet og naturlig progression i danskundervisningen.

Desuden kan det bekymre mig, at dansk på B-niveau er toppen af det faglige niveau, som eleverne på den brede 2-årige gymnasiale uddannelse møder. Dertil kommer, at ekspertgruppen og uddannelsesordfører fra Socialdemokratiet, Mathilde Powers, lægger vægt på, at uddannelsen ikke må blive for teoretisk, og at eleverne derfor, skal kunne afslutte dansk på C-niveau. Dansk er en central brik i de allerede eksisterende gymnasiale uddannelser. Med god grund, da danskfaget i sin DNA rummer almendannelse, som er helt centralt for gymnasiets formålsparagraf. Derfor mener jeg heller ikke, at man kan reducere danskfaget til B- eller C-niveau i EPX'en, uden at det vil have betydning for uddannelsens legitimitet som en ny gren i det gymnasiale uddannelseslandskab.

Kan dansk være praksisnært?

EPX-uddannelsen adskiller sig dog fra de andre gymnasiale uddannelser ved at være praksis- og erhvervsrettet, hvilket også sætter krav til didaktikken i de fag, som uddannelsen består af. I den forbindelse bliver dansk, sammen med uddannelsens øvrige "stammefag", ofte omtalt som udelukkende teoretiske, der dermed modarbejder uddannelsens erhvervsrettede profil samt den "gørelyst", som er blevet et plusord for EPX-uddannelsen.

I denne sammenhæng oplever jeg dog, at danskfaget, har meget at bidrage med. Danskfaget er ikke kun et analytisk og reflekterende fag, men også et fag, hvor eleverne opøver grundlæggende kommunikative kompetencer. I denne sammenhæng er det værd at nævne, at næstforkvinde i Dansk Socialrådgiverforening, Marie Vithen, i januar var ude at understrege, at hun ikke mener, at dansk på B-niveau er nok for deres studerende, der, som hun siger, er nødt til at kunne kommunikere og forstå dansk på højt niveau for at kunne udføre deres komplekse arbejdsopgaver. Dansk er altså en grundlæggende forudsætning for mange af de erhverv og professioner, som EPX'en retter sig imod.

Jeg oplever også, at gode dansk-kolleger på de eksisterende gymnasiale uddannelser allerede arbejder med, at få eleverne til forholde sig og "gøre noget" i verden gennem danskfaget. Det være sig gennem retoriske forløb, der træner elever i og inspirerer elever til at indgå i den demokratiske debat. Det være sig i skriveforløb, der understøtter eleverne i kreative processer, hvor der netop er fokus på at "gøre noget" med sprog frem for udelukkende at forstå og analysere. Og eksemplerne er mange.

Jeg anerkender, at de erfaringer, vi har på de øvrige gymnasiale uddannelser, ikke blot kan overføres én til én på EPX. Det kan de ikke, da eleverne på EPX består af en divers elevgruppe med andre interesser og forudsætninger end mange de elever, der i dag, går på de gymnasiale uddannelser. Derfor skal der udarbejdes en særlig didaktik. Dette arbejde er selve fundamentet for de faglige ambitioner, som vi har på de kommende EPX-elevers vegne. Deraf min undren; hvor er de faglige ambitioner i arbejdet med EPX'en?